

L a f e s t a d e l c a r g o l

P e p G o l P r o d u c c i o n s

La Festa del Cargol

Taller musical per a infants
Guió i realització: Pep Gol

Introducció

Plantegem una activitat on els nens fan la música i els ambients sonors d'un conte, utilitzant instruments fets amb materials senzills fàcilment reproduïbles a l'escola o a casa.
Durada: 35-40 minuts.
Va dirigit a P3, P4, P5, Màxim 30 alumnes.

metodologia

criteris metodològics propis

Un conte com a vehicle

Un conte o una narració pot ser un excel·lent mitjà per a fer música. Partint d'un narrador que ens explica la història, o bé d'unes il·lustracions, qualsevol escena pot ser recolzada per un ambient musical, un ritme o una cançó. Les possibilitats són molt grans, per exemple en una escena de mar podem imitar el so de les onades, el so del vent, alguna gavina.... Encara que la il·lustració o la narració només parlin de mar, tots aquests sons estan en el nostre subconscient associats al concepte "mar". També podríem utilitzar un ritme suau o una cançó, depenent del que ens interessi més en aquest moment concret de la història.

El conte ens servirà com a fil argumental donant una continuïtat a diferents elements musicals que per si sols no tindrien cap relació i ens ajuda a mantenir l'atenció de principi a fi.

Agrupaments

Al llarg del taller, les agrupacions que es realitzen són diverses: treballem amb el grup sencer, amb el grup dividit en dues parts, amb grups de sis o de tres nens i, finalment, també es treballa individualment.

Espai + temps

L'espai ha de ser gran i confortable.

La forma com es distribueixen i recullen els instruments ha de ser molt àgil.

Els blocs temàtics o capítols del conte duren 4 minuts i són molt diferenciats entre ells. El ritme del taller és el mateix del conte i ha de fluir d'una forma natural, mantenint l'atenció dels participants.

Materials i recursos

Durant el taller utilitzem el següent material:

Instruments:

- 30 maraques de mides diferents, fetes amb gots, pots, ampolles
- 30 bosses de paper
- 30 caixes de cartró amb una goma elàstica
- un tambor fet amb material de reciclatge
- 6 baquetes
- planxa metàl·lica efecte tempesta
- unes claus (instrument)
- 4 tambors de fricció
- 1 pot amb aigua
- 2 güiros
- 1 trompeta
- 1 cargol de mar (convertit en instrument)
- Dossier amb instruccions per a la construcció d'instruments

Construïm instruments:

El món dels instruments musicals és complex. Normalment són cars i requereixen un llarg aprenentatge, això pot crear dificultats per a assaborir la música com a intèrpret i, precisament, gaudir és el més important quan ens iniciem en la música.

Us proposem fer-vos vosaltres mateixos uns quants instruments amb materials senzills com ara: gots, caixes de cartró o ampolles (els trobareu en un annex del dossier). Aquests instruments no pretenen ser substituïts dels instruments tradicionals sinó complementaris, d'aquesta manera podeu ampliar l'orquestra de l'escola.

Fer instruments musicals és una activitat que relaciona diversos camps i que ens pot ser molt útil tant en l'aprenentatge de la música, la física, la psicomotricitat, la plàstica o l'ecologia.

La principal finalitat és fer música amb ells (la sensació de tocar l'instrument que tu mateix t'has construït és única), però també ens poden servir per entendre el mecanisme de la producció del so en els instruments tradicionals, podem decorar-los, podem estudiar els materials que hem utilitzat i compararlos...

Guió del taller

Presentació:

Una tarda, passejant per la platja vaig sentir uns pescadors que explicaven el viatge que havia fet un cargol de mar buscant nous amics. La història em va agradar tant que vaig decidir posar-hi música, jo soc músic i sé que els contes i les històries són millors quan tenen música. En aquell moment no portava cap instrument, per tant vaig agafar uns quants objectes que hi havia per allà i me'ls vaig construir. En vaig fer tants que no els podia tocar i per això els he portat ací.

Voleu ajudar-me a tocar-los?

Hi havia una vegada un cargol que vivia tot sol. Com s'avorria, feia passar el temps comptant onades: una, dues, tres, quatre, cinc, sis....

Expliquem que el so de les onades es pot fer utilitzant unes maraques.

Mostrem com es pot fer una maraca amb dos gots i arròs o cigrons.
Repartim una maraca per a cada nen.

Música: amb maraques de diferents mides reproduïm el so de les onades fent un *crescendo* de fluix a fort i d'agut a greu.

Quan de sobte va sentir una música, eren un cor d'estrelles de mar, cavallets i gambes que li cantaven:

Ensenyem la lletra de la cançó i la cantem:

Cargol, Cargol, què fas tan sol
Cargol, Cargol, ves a fer un vol

Ja estava bé de tant comptar !!! El que havia de fer era pujar damunt d'una onada i anar a donar un vol per veure si trobava amics amb qui divertir-se. I així ho va fer: va anar a buscar la seva planxa de surf, va esperar una onada ben gran i es va deixar endur.

Repartim 10-15 bosses de paper (a la meitat dels nens) i els ensenyem a fregar-les.

Música: fregant amb bosses reproduïm el so de la planxa de surf.

De seguida, un banc de sardines i un dofí el van voler acompanyar tot fent un concurs de salts ...

El dofí salta, necessitem un so que salti: una goma. Salta però sona poc, la posarem al voltant d'una caixa. El so s'amplifica com en una guitarra.

Repartim sis caixes amb goma

Música: fem un ritme amb instruments de corda (caixa de cartró amb gomes), bosses de plàstic i picant de mans.

Però, de sobte, el dia es va posar fosc, fosc, fosc. Els núvols van tapar el sol i el vent va començar a bufar..

Música: bufant i xiulant imitem el vent.

Va caure un llamp, i va començar ploure cada cop més fort.

Mostrem com es pot fer un instrument que imita la pluja retallant una ampolla de plàstic. En repartim a tothom menys a sis nens.

Ensenyem el so del llamp (planxa metàl·lica) i posem sis nens a els dos tambors (a cada llamp faran tres cops cada nen)

Música: amb ampolles retallades simulem la pluja i amb una planxa metàl·lica i tambors simulem els llamps i trons.

Per sort va poder arribar a una illa propera i es va protegir a sota d'una gran fulla i s'hi va quedar dormit.

Cau una gota d'aigua de la fulla.

Música: amb unes claus un nen simula la caiguda d'una gota.

El van despertar un munt d'animals que saltaven i cridaven al seu voltant

Cada nen pot imitar el so d'un animal.

Mostrem com es fa un tambor de fricció que pot imitar els sons d'animals i els hi fem provar.

De sobte van sentir un so molt fort, es van espantar i van pujar corrent dalt d'una palmera

què deu ser?

Era un mico que portava una trompeta, els hi va dir que no s'espantessin, que els hi ensenyaria com sonava.

Explicació i exemples de la trompeta en diferents tipus de música.

Es demana als nens poden cantin cançons i se'ls acompanya amb l'instrument

Es comença la introducció de l'últim tema

I en aquell moment van aparèixer les sardines, els dofins, la balena, les estrelles i els cavallets de mar, les gambes, les gavines, els lloros, que juntament amb el mico van cantar-li:

Cargol, Cargol, quin enrenou
Cargol, Cargol, ja no estàs sol

Com a final del taller el Cargol s'acomiada de tots els assistents.

Anex - 1

Construcció d'instruments

M a r a q u e s

Material:

Dos gots, o pots de iogurt, o envasos, de la mateixa mida....

Cinta adhesiva

Soja, arròs, mongetes.....

Eines:

Unes tisores

Construcció:

Omplim un dels envasos amb arròs (soja, mongetes...)

Posem l'altre envàs a sobre i els unim amb la cinta adhesiva

El podem decorar amb gomets

Com tocar-lo:

Sacsejant-lo amb la mà

Observacions:

Ens permet treballar en grup el concepte fort i flux. Podem provar de fer un redoble, un crescendo i un decrescendo.

Si tenim objectes de mides diferents, omplim els més grans amb materials grans (cigrons, mongetes) i els petits amb materials petits (soja, arròs).

Els podem ordenar de greu a agut.

Només escoltant l'instrument, podem jugar a aparellar els sons iguals

ampolles retallades

Material:

Ampolles d'aigua mineral de plàstic 1,5 litres

Eines:

Unes tisores

Construcció instrument 1:

Retallem la base d'una ampolla gran a 10 cm del final

Retallem la base d'una ampolla petita arran del final

Com tocar-lo:

Agafem amb una mà l'extrem del tap i percuem sobre l'altra mà, oberta.

Observacions:

Cada ampolla farà un so diferent.

Podem dividir el grup en dos o tres subgrups i practicar jocs rítmics.

Podem provar noves mides i buscar nous sons.

Construcció instrument 2:

Retallem la base d'una ampolla arran del final

Retallem tires d'un centímetre d'ample abastint tota la llargada de l'ampolla

Com tocar-lo:

l'agafem per l'extrem del tap i el sacsegem

Observacions:

Ens permet treballar en grup el concepte fort i flux.

Podem imitar el so del vent o de les onades

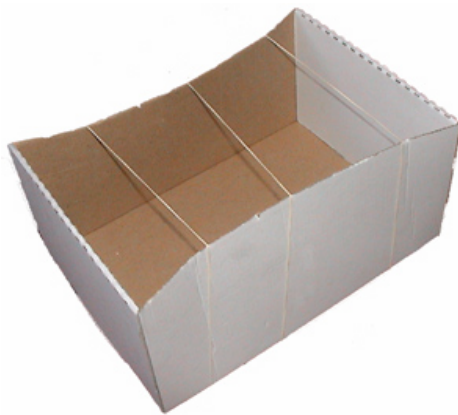
caixa amb gomes

Material:

Una caixa de cartró (o qualsevol caixa , galleda, pot...)
Gomes elàstiques

Construcció:

Passem les gomes al voltant de la caixa (en podem posar 1,2,3,4....)

Tensant més o menys les gomes, obtindrem sons aguts o greus.

Com tocar-lo:

Pinçant la goma amb els dits i deixant-la anar.

Observacions:

És fàcil veure la vibració de la goma. Podem explicar que el so el produeix una vibració
Podem ordenar les gomes del so més agut al més greu,
Podem afinar les gomes entre elles

Tambor de fricció

Material i eines:

Gots de plàstic, meitat inferior d'una ampolla de plàstic

50 cm de cordill (millor de cotó)

Un escuradents o un palet

Eines:

Un punxó o un clau o un filaberquí

Unes tisores

Construcció:

Foradem la base del got amb el punxó

Passem el cordill pel forat i el lliguem a l'escuradents

Com tocar-lo:

Mullem el cordill i el freguem amb els dits, estirant-lo de dalt a baix.

Observacions:

Si utilitzem gots i pots de mides diferents, obtindrem varietat de sons.

Variant la tensió i el ritme, podem variar els sons.

Podem imitar sons d'animals i provar de fer un diàleg entre ells.